

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 10, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 71

Rusija olajšala reparacije za Romunijo in Madžarsko

LONDON, 9. aprila—Tukaj je bilo danes poročano, da je Rusija podvzela korake, glasom katerih se bodo drastično znižale njene reparacijske zahteve za Romunijo in Madžarsko.

Poročila iz Bukarešte pravijo, da je Rusija pristala na večje število koncesij glede romunske vojne odškodnine, katero je omenjena dežela sprejela, ko je bilo podpisano premirje, da se njenemu od vojne razdrapanemu gospodarstvu pomaga na noge.

Istočasno je bil v Budimpešti naznanjen sporazum z Rusijo, ki krije reparacijske dajatve omenjene dežele za tekoče leto. Madžarska je obljubila, da bo poravnala od nje povzročeno vojno škodo, v kolikor je to od inflacije težko prizadeti deželi mogoče.

Moskovski radio poroča, da je Madžarska podpisala sporazum, da bo Čehoslovaški plačala \$300,000,000 vojne odškodnine. Čehoslovaška bo Rusiji od te vsote plačala \$200,000,000. Jugoslavija bo Rusiji od reparacij, katero ji bo plačala Madžarska, plačala \$30,000,000. (Koliko bo Jugoslavija dobila od Madžarske, poročilo ne omenja.) —Op. ured.)

Vsa plačila bodo napravljena v obliki poljedelskih in industrijskih produktov in morajo biti izvršena do konca leta 1948.

Informirani viri v Bukarešti pravijo, da je Rusija pod novim sporazumom podaljšala dobo plačevanja od šest do 12 let, obenem pa se poroča, da je Rusija znižala število okupacijskih čet v Romuniji.

UKRADENI "ZAKLAD" NAJDEN V ZEMLJI

Dne 16. maja 1944 leta je bilo v Jacksonville, Fla., na pretek način ukradeno iz poštne urada \$180,000 v bankovcih. Tatvine je bil obtožen pisar v Registry oddelku, Joseph D. Marshall, kateri je priznal tatvino, toda ni hotel povedati, kam je skril denar. Potem je mož umrl.

Sedaj so vladni agentje s pomočjo posebne naprave izsledili zaklad na dvorišču doma pokojnega Marshalla. Denar je bil zakopan devet čevljev globoko v zemlji. V dveh posodah so našli \$153,150. Manjka pa še \$17,000, za katere se ne ve, ali jih je zapravil ali zakopal kam drugam.

Tatinska trojica prijeta

Trije študenti so bili aretirani, ko so hoteli zastaviti oljnatoto sliko, ki predstavlja starega očeta Waltera Adamsa, 2688 E. Overlook Rd. Cleveland Heights. Slika je 150 let stara in je bila ukradena iz hiše v soboto z raznimi drugimi dragocenostmi, katere so tatinci že preje zastavili.

Opereto "VALČEK LJUBEZNI" priredi

pevski zbor "Jadran"
V NEDELJO, 14. APRILA
ob 3.30 uri popoldne
v Slov. del. domu na
Waterloo Rd.

MOKA BO TRGOVCEM POSLEJ NAJBRŽE DELJENA NA ODMERKE

WASHINGTON, 9. aprila. — Vladne oblasti so danes začele sestavljati načrt, po katerem se bo moka najbrže v bližnji bodočnosti prodajala pekarijam in trgovinam na odmerke, medtem ko se racijoniranje za prodajo na drobno za enkrat še ne misli uvesti.

Na ta način se upa znižati konzum moke za eno četrtino in s tem povečati pošiljave moke v dežele, kjer ljudem preti lakota. Poljedelski tajnik Anderson je danes rekel, da se odredba sestavlja, jutri pa da bo odločil, če se jo uveljavi ali ne. Odredba, ako se uveljavi, bo ostala polnomočna 60 do 75 dni.

Kratke vesti

V CLEVELANDU SE BODO GRADILI CHEVROLETI

Iz Detroita se poroča, da bo General Motors Co. v Clevelandu predmestjih Parma in Brook Park zgradila velike tovarne, v katerih se bo sredi leta 1947 začela gradnja Chevrolet avtomobilov.

AMERISKI UREDNIKI NA POTI V NEMČJO

WASHINGTON, 9. aprila. — Danes dopoldne je z letalom odpovalo v Evropo 25 ameriških urednikov in izdajateljev, ki bodo obiskali postojanke ameriške vojaške vlade v Nemčiji in Avstriji. Tura bo trajala tri tedne.

MEDVED NAPADEL CIRKUŠKO IGRALKO

WASHINGTON, 9. aprila. — Tekom cirkuske predstave je bila napadena od nekega "ukročenega" medveda neka 20-letna cirkuska akrobatinja, ki bi bila najbrže dobila smrtno poškodbo, da ji ni priskočil na pomoč neki mornar, ki je zverino zadržal toliko časa, da jo je dobil pod kontrolo njen krotilec.

SREBRNI JUBILEJ

Prošlo soboto sta obče poznana Mr. in Mrs. Jerry Lukanc, 1120 E. 174 St., v krogu svoje družine in sorodnikov ter ožjih prijateljev, obhajala 25-letnico njihove srečnega zakonskega življenja. Slavnost se je vršila na domu njihovega očeta Mr. John Jezerc, 927 E. 239 St. K čestitkam prijateljev se pridružuje tudi mi in naprednemu paru želimo še mnogo let sreče in zadovoljstva!

Dve materi pobegnili

Pred par dnevi sta izginili dve materi, od katerih vsaka je pustila možu po štiri otroke. Milan Pancevac pravi, da želi, da se žena Betty, stara 30 let, vrne k družini, ker otroci jokajo po nji. Drugi mož, Luther May, ki je prišel v Cleveland iz Pikeville, Ky., in ga je žena Delma, stara 29 let istotako zapustila s štirimi otroki, je dejal, da je ne mara nazaj. Naj ostane, kamor je šla. Obe ženski radi pijačo in sta najbrže skupno pobegnili.

IZ FLORIDE

Mr. in Mrs. Math Beros, ki vodita Beros Studio na 6116 St. Clair Ave., sta se pred par dnevi vrnila iz obiska v Floridi, ter imata svoje podjetje zopet odprto kot ponavadi.

Iran zahteva, da varnostni svet zavrne rusko zahtevo

KAZNJENCI TVEGAJO ŽIVLJENJE ZA NAPREDEK ZNANOSTI

SAN QUENTIN, Cal., 9. aprila. — Danes so se tu začeli eksperimenti z novimi injekcijami proti revmatični vročici, pri katerih bo sodelovalo 25 kaznjencev, ki so se prostovoljno javili, da pomagajo napredku znanosti.

Eksperimenti utegnejo kaznjencem prineseti smrt ali bolezen, od katere ne bodo nikdar okrevali. V skupini se nahajajo morilci in roparji, mnogi od katerih so bili obsojeni v dosmrtno ječo. Najmlajši med njimi je 18-letni Leroy Burch, ki služi dosmrtno zaporno kazen, na katero je bil obsojen radi umora.

Prvotno se je javilo 200 kaznjencev, izmed katerih jih je dr. Lowell A. Ranz, profesor medicine na Stanford univerzi, izbral 25.

Vpliv javnega mnenja glede atomske kontrole

WASHINGTON. — (O.N.A.) — Pokazalo se je, da je vpliv javnega mnenja odločilne važnosti v bitki za posest kontrole atomske energije. Začasnopraz one struje, ki dela za izključno vojaško kontrolo atomske energije, je bil mogoč le radi tega, ker je široka javnost odkrito pokazala svojo voljo, da mora civilna oblast izvajati nadzorstvo nad razvojem te zadeve.

Senatni odbor za kontrolo atomske energije je obelodanil, da je doživel pravcato poplavo s pismi, ki so na nedvomen način in odločno zahtevala, da mora kontrola priti pod civilno oblast. Tudi v Belo hišo prihaja vsak dan mnogo pism v tej zadevi.

PAZITE, KAKO HODITE PREKO CESTE

Mestna policija je izdala posebno svarilo na vse pešce v okolici St. Clair Ave., da naj bi se v bodoče prav posebno pazili, kadar koracite preko te ceste. Ubogajte prometne luči; ne hodite preko ceste drugod, kot na križiščih in pri prometnih lučih. Ako policija katerega dobi, kateri se ne bo držal varnostnih predpisov, bo dobil aretacijski listek in bo moral na zagovor pred sodnika.

NOVOROJENKA

Vile rojenice so obiskale družino Mr. in Mrs. Joseph Troina, 1235 E. 61 St., in pustile v spomin zalo hčerko baš na rojstni dan srečne mame. Mlada mama je hči Mr. in Mrs. Joseph Somrak, 1087 E. 64 St., ki sta s tem v tretjič postala stari oče in stara mati.

Naši fantje-vojaki

Častno je bil odpuščen od vojaka Jimmy Perlin, sin poznane družine Mr. in Mrs. Math Perlin, 1970 E. 221 St., Euclid, O. Služil je 25 mesecev, od teh osem mesecev na otoku Saipan s korom inženirjev.

Gromiko se vrnil na svoje mesto v varnostnem svetu, ki je za nedoločen čas odgodil svoje zasedanje

NEW YORK, 9. aprila. — Iranski poslanik Hussein Ala je danes poslal varnostnemu svetu pismo, v katerem se slednjega pozivlja, da zavrne rusko zahtevo, da se spor med Iranom in Sovjetsko unijo črta z dnevnega reda.

Vsebinska pisma je bila cirkulirana med zastopniki sveta, ki so nato med splošno konfuzijo sklenili, da se nadaljno zasedanje sveta odgodi za nedoločen čas.

Vtis obstoji, da se svet ne bo sestal na javni seji najmanj do ponedeljka. Po novih pravilih, ki so bila odobrena baš danes, se ima seja sestati najkasneje v teku 14 dni.

Sovjetski poslanik Andrej Gromiko, ki je 27. marca v znak protesta proti obravnavanju iranskega spora zapustil sejo varnostnega sveta, se je danes ob 3. uri popoldne vrnil na svoj sedež. Stori je to z isto mirnostjo in odločnostjo, kakor se je poprej odstranil. Ostali člani varnostnega sveta so se vedli, kakor da sploh ni bil nikdar odsoten.

Iranska zahteva je podprla stališče Zed. držav, ki so dale razumeti, da bodo nasprotovale sovjetski zahtevi. V tem smislu se je izrazil državni tajnik

JUGOSLAVIJA SE NI ODGOVORILA GLEDE DRAŽE MIHAJLOVIČA

WASHINGTON, 9. aprila. — Državni department je danes poročal, da jugoslovanska vlada še ni odgovorila na ameriško noto glede Draže Mihajloviča, v kateri se je sugestiralo, da bi se ameriškim vojakom dovolilo pričati pri njegovi obravnavi.

V Londonu je bilo pred par dnevi poročano, da je Jugoslavija ameriško prošnjo zavrnila.

Tatič zaspal "na delu"

Neki 14-letni deček je vlomil v Skip-Inn gostilno, 2012 E. 30 St., ob 2:30 zjutraj. Bil je že zaspan. Izropal je avtomatičen gramofon, kateri mu je prinesel en nikel, postregel si je s kavo in zaspal v prostoru. Ob 6. uri zjutraj ga je našla lastnica Mrs. Hazel Kline in ga izročila policiji.

Avstrija še ni očiščena fašizma; številka 88 novi znak hitlerjevcev

DUNAJ. — (O.N.A.) — Pri stariš nazizmu v Avstriji se pozdravljajo s tem, da si kličejo mesto pozdrava števec "88". Začetna črka Hitlerjevega imena je namreč osma črka abecede, in če jo dvakrat ponoviš, imaš nacistični pozdrav "Heil Hitler".

Ta novi pozdrav je postal baš znak spoznavanja med Hitlerjevimi pristaši od vzhodne Prusije pa do štajerskih dolin. Ravno na štajerskem, to je, v avstrijskem delu te pokrajine, je položaj posebno resen. To je lahko razumljivo, saj je Hitler sam dejal, da je Gradec zaslužil častni naslov "mesta nacistične revolucije".

Byrnes. Poročila iz Moskve istočasno javljajo, da so sovjetski časopisi izrazili mnenje, da bo iranska vlada svojemu poslaniku v Zed. državah naročila, da pristane na črtanje spora z dnevnega reda varnostnega sveta.

Proti-sovjetski vodja v Iranu aretiran

TEHERAN, 9. aprila. — Pod obtožbo ruvanja proti vladi je bil danes aretiran bivši načelnik generalnega štaba gen. Hasan Aarfa, vodja desničarskih elementov, ki so znani radi svoje sovražnosti napram Sovjetski uniji.

Istočasno je bilo naznanjeno, da bo stranka "Tudeh", ki je naklonjena Rusiji, zahtevala, da iranski parlament, ki ima sedaj samo poslansko zbornico, dobi še senat. Poudarja se, da je to edini način, ako se hoče dobiti nazaj avtonomno provinco Azerbajdžan, ki je nedavno proglasila svojo avtonomijo.

NOCOJ JE PROGRAM V JAVNI KNJIŽNICI

Nocoj se vrši v Javni knjižnici, 325 Superior Ave., v avditoriju program, pri katerem nastopi tudi slovenska skupina plešalcev. Igrajo Germ bratje. Sporedu predseduje Louis B. Seltzer, urednik The Pressa, kateri bo predstavil kot govornika Theodore Andrica, katerega predmet bo "kresilna škata Evrope". Poleg tega nastopijo tudi češke in madžarske skupine, v petju in plesu.

KAMPANJSKI PRISPJEVKI

Odbor za prispevke v kampanjski fond Edward J. Kovar, 1235 Superior Ave., v avditoriju, da so zadnje dni sledeči prispevali: \$25 Mr. in Mrs. Frank in Mary Modic, 1303 E. 55 St., \$20 Mrs. Rose Tofant, \$10 prijatelj, po \$5: Three Corner. Cafe, Hecker Tavern, Paul Zahurancik, Tony Marolt Cafe; \$2 Tony in Ann Delicatessen, 1152 E. 71 St.

NE BO VAJ

Glavni pevski zbor "Jadran" ob 3.30 uri popoldne v Slov. del. domu na Waterloo Rd. pevski zbor "Jadran" ob 3.30 uri popoldne v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Slana ogroža sadje

Slana ogroža sadje, ki je četrti zaporedni dan v Clevelandu in severnem delu države, ki je napravila mnogo škode na sadnem vrtnarstvu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

KDO TRDI, DA JE NE-AMERIŠKO?

Nikdo nam ne more dokazati, da je "ne-ameriško," kadar kdo pove svoje mnenje. Nikdo ne more trditi, da je "ne-ameriško," ako govorimo o tem, kako čuvati demokracijo.

In vendar nam ravno to pripovedujejo—in sicer nekateri naših lastnih kongresmanov. Onih, ki so poklicani, da zastopajo državljane te velike demokracije. Prav v dvoranih kongresa se norčuje odbor poslanske zbornice za ne-ameriško delovanje—the House Committee on Un-American Activities—iz vseh onih dragocenih človeških svobodščin, ki so jedro Amerike, iz onih idealov, ki so privedli na naše obale svobodoljubne ljudi iz vseh koncev in krajev sveta.

Srce in duša tega odbora je poslanec iz države Mississippi, John Rankin. Oglejmo si nekoliko tega Rankina, ki si je prisodil nalogo, da odloča o tem, kaj smejo Amerikanci govoriti, pisati in misliti.

Ena najbolj priljubljenih idej kongresmana Rankina je ta, da "tujci" odjedajo "Amerikancem" njihov kruh. Po Rankinovem mišljenju so pravi Amerikanci le oni, katere naziva "Amerikance starega kova," vsi drugi pa so "ničvredneži iz starega sveta." Kongresman iz države Mississippi očitno misli, da je bolje pozabiti na to, da so vsi Amerikanci, ali pa njihovi predniki prišli sem iz Evrope. Mogoče pa misli glede samega sebe, da velja iskati njegove prednike med Indijanci?

V mesecih maj in junij 1945 je predložil Rankin kongresu zakonske predloge, da se ukine vsako priseljevanje v Ameriko za toliko časa, dokler imamo tu še 100,000 nezaposlenih. Pri tem pa mu očitno ni mnogo mar za posle onih ljudi, ki se že zdaj nahajajo v tej deželi. Z največjo nasilnostjo je namreč napadal zakonski predlog za ustanovitev komisije nameščanje brez diskriminacije, ki je nameravala postaviti izven zakona vsako diskriminacijo radi rase, vere ali narodnosti. G. Rankin pravi, da bi bil za ta zakon, ki bi preskrbel zaposlitev mnogim Amerikancem, "nevaren." Navzlic temu, da je bil zakonski predlog za to komisijo toplo priporočen s strani najbolj prominentnih Amerikancev, kot na primer predsednika Trumana, rev. Johna La Farge, Ge. Eleanor Roosevelt, škofa Haasa, Harolda Stassena in ministra za delo Lewisa B. Schwelena, navzlic vsemu temu, trdi kongresman Rankin vendarle, da bi ta zakon "podrl ustavo Zedinjenih držav."

Mesto, da bi se ukvarjal z zasledovanjem ščurkarjev in zarotnikov, njihovih skupin in posameznikov, je porabil odbor za ne-amerikansko delovanje ves svoj čas s tem, da je postavljaj na črno listo ljudi kot so radio igralec Phil Baker in komentatorji Walter Winchell, Cecil Brown, Drew Pearson in Raymond Swing. Kongresman Rankin je morda odločil, da deluje proti Ameriki vsakdo, ki govori v prilog demokracije.

Edini slučaj, v katerem se je odbor za ne-amerikansko početje ukvarjal z delovanjem, ki je bilo zares ne-amerikansko, je preiskava postala roganje. Gerald L. K. Smith, katerega več kongresmanov opisuje kot "najbolj hripavo glasnega zagovornika anti-semitizma in rasnega ter verskega pretiravanja," je bil pozvan, da predloži podatke glede podpore, katero dobiva v denarju. Smithovo delovanje in njegovi denarni fond niso nikdar prišli na razpravo. Mesto tega pa ga je odbor pazljivo in vljudno poslušal dve polni uri, v teku katerih je ta zloglasni hujskač izlival in presejal svojo strupeno mržnjo in zahteval, da se odbor loti preiskav "ne-ameriškega" delovanja ljudi kot na primer Frank Sinatra, Eddie Cantor, Ingrid Bergman in Edward G. Robinson.

Kongresu je bilo predložena rezolucija, ki zahteva, da se odbor za ne-ameriško delovanje enostavno odpravi. Vprežimo se v delo za to rezolucijo. Zahtevamo od svojih kongresmanov, da spravijo to rezolucijo na glasovanje. Naj bo dovolj Rankina in njegovega odbora.

Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti!"

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Velikansko veselje radi pridobljene svobode

Mr. in Mrs. Joseph in Mary Penko, 18516 Chapman Ave., sta prejela že več pism od sorodnikov v domovini. Tu sledijo poročila od svakinje, sestre in nečakinje, ki sama na sebi pričajo o velikem veselju, ki je zavladalo med ljudstvom, ko so iz gozdov zopet prikorakali v domače kraje.

Sledeče pismo je od svakinje Tončke Penko iz Golnika:

"Golnik, 16. dec. 1945
"Draga Mici!"

"Najprej se Ti iz srca zahvalim za dva paketa, katere sta prispela za mene domov. Sporočili so mi od doma, ker jaz se sedaj nahajam v zdravilišču za pljučne bolezni. Imam desno stran zelo zasenčeno in pol leve. Dobila sem to iz dobrot vojne. Sicer nisem bila po gozdovih, kakor Miha, pač pa sem delala kot aktivistka Osvobodilnega boja. Vendar si v srečo štejem, da me niso vlačili po internacijah, kakor na tisoče drugih. Marsikaj smo doživeli in prestali, toda vesela sem, da sem tudi jaz doprinesla majhen delež k osvoboditvi slovenskega naroda. Vstopila sem že v začetku vojne v antifašistično fronto žena, pozneje sem sodelovala v mnogih drugih organizacijah, dasiravno nas je vedno sovražnik zasledoval in preganjal.

"Leta 1943 sem zbolela na pljučih in sem se morala vrniti iz Ljubljane domov, zaradi zrak iz hrane ter sem bila doma do sedaj. Dne 2. novembra 1945 sem prišla na Golnik. Upam, da se bom nekoliko pozdravila, toda delati ne bom mogla več, tudi šivat ne. Tukaj je zelo lepo, med samimi hribi in imeniten zrak in tudi hrana je dobra za sedanje čase. Saj nam je sovražnik pustil samo ruševine in grobove. Vendar si je naša mlada Jugoslavija hitro pomagala z udarniškim delom in kremenito voljo, ki jo je skovala naša mlada federacija.

"S puško v roki je strla okoli tiranov in za ceno svoje krvi osvobodila našo trpečo in zmučeno zemljo. Toda reakcija še vedno izteza svoje kremplje po našem Primorju, Trstu in Gorici. A mi smo prepričani, da to, kar smo si s krvjo pridobili, ne more biti izgubljen.

"Miha je šel prostovoljno ter marsikaj pretrpel v borbah z vso nesnago, katere se je pritepla v našo domovino. Bil je kapitan v devetem korpusu v Vipavi, to je najbolj odlikovani korpus v naši osvobodilni borbi. Sedaj je v Reki na železniški direkciji.

"V naši dolini smo imeli še izredno srečo, kljub temu, da so fašisti mnogokrat obljubili, da bodo vse vasi požgali, ker smo stalno podpirali partizane in jih skrivali pred to krvoločno zverjo. Hujski od tujcev so pa bili narodni izdajalci, ki so prežali na vsak korak, in vlačili nedolžne ljudi po vaseh, ker niso mogli dobiti partizanov.

"Micine dekleta so živele v stalnem strahu, vedno so jih lovili, ker so vedeli, da mladina je vse storila za osvoboditve. Štefko so trikrat vzeli za v Nemčijo, toda vedno je imela srečo, da so jo morali vrniti. Nekoč so pa pobrali vso mladino, jo odpeljali na postajo Košana. Tam je že čakal velik tovorni vlak za v Nemčijo, pa so se nenadoma pojavili angleški avijoni ter obstreljevali vlak in naše izdajalce s tujimi psi razgnali.

"Takih dogodkov je bilo nešteto. Če radi berete, vam bom drugič poslala več člankov iz resničnega življenja naših domačih vasi. Danes sem zelo vesela, ker mi je Francka pisala, da je Micin Radko še živ. To je bil zlat fantek, vzor cele farele.

"Kako je s Tvojimi fanti? So vsi zdravi? Jaz sedaj kar naprej pišem kakšne članke, pesmi itd. Tudi igrice sem že napisala. Nekaj pesmi prilagam sedaj, ki sem jih spisala že tu v zdravilišču. Tukaj imamo že velike uspehe. Vsaka vas ima enega, ki ima v oskrbi kulturo in prosveto, da se mladina zraven dela tudi izobražuje. To je velik napredek v Titovi Jugoslaviji. Sedaj še enkrat prav lepo zahvalim za vse, ter najsrčneje vas pozdravlja vaša,

"Tončka Penko".

Drugo pismo je od nečakinje Slavke Kapelj.

"Nova Sušica, Košana, 10. dec. 1945.

"Draga teta!"

"Od Radkote, ko nismo nič vedeli kje je, že tri leta, smo sedaj prejeli novice, da je še živ. Pričakujemo dan za dnevom. Nahaja se v Sibiriji v Rusiji. Upamo, da se bo vrnil živ in zdrav, ker ga tako nestrpno pričakujemo.

"Želimo vam vsem skupaj vsele božične praznike in srečno novo leto. Da bi jih dočakali še mnogo let veseli in zdravi v družini. Enako želimo vsem onim Slovincem, ki so darovali za Rdeči križ Slovenije. Veseli smo in se jim zahvaljujemo, ki so nam bili v pomoč. Deležni smo bili mnogi od nas tistih daril. Od naše hiše smo bile deležne jaz in teta Tončka. Ponosni smo na Slovence v Ameriki, ki se spominjajo na to porušeno domovino, ki smo si jo krvavo zaslužili, in jo tudi z veseljem še nadalje s krvavimi žulji obnavljamo. Srečni smo, da po tolikih letih suženjstva, nam je do deljena svoboda. Svoboda nam je vse. Dovolj nam je bilo okov, ki so nas mučili in teptali.

"Ravnali se bomo po navodilu našega pesnika Franceta Prešerna, ko je dejal: 'Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosto voljo vero in postave.' Nismo zastoj pustili naše zdravje po gozdovih. Prišli smo do cilja, do tistega cilja, v katerem si bomo kovali lepše življenje in lepšo bodočnost. Kakor si nam pisala Ti teta: zlata naša domača domovina. Sedaj nam je nad vse zlata in mučeniška domovina. Prav mučeniško smo se borili zanjo in si jo tudi priborili. Prispeli smo iz strmih gor in temnih gozdov v naše vasi.

"Skozi grom in viharje stopamo v nove zarje, v novi dan, ki pred nami žari. Al' takrat s plameničim bomo z nagelnim rdečim spet privrskali v naše vasi."

"Mislim, da vam je vse to kaj dobro znano. Končam in Vas prav lepo pozdravljam in poljubljam, Vaša nečakinja.

"Slavka Kapelj".

Sledeče pismo je od sestre Marije Kapelj:

"Nova Sušica, Košana, 8. decembra, 1945.

"Predragi vsi skupaj!"

"Oh, ljuba Mary in Jože, kako zelo smo se razveselili, ko smo prejeli tako lepo pismo in še pakete zraven. S solzami v očeh sem brala, pa saj niti nisem mogla brati od tolikega veselja, ko vidim, da ste vsi še tako vneti za slovensko domovino. Oh, koliko njih je prečitalo tisto zlato Tvoje pismence. Meni se zdi, kakor da ste z nami pretrpeli vse zime, ki so jih v resnici morali pretrpeti naši mučniki, kar bi si človek nikdar ne

mislil, da se more toliko prenesti in pretrpeti.

"Niti si ne moremo predstavljati, kako lepo je sedaj. Kamor greš, tam se zmešiš po slovensko. To je tako nekaj lepega, da se po vseh uradih pogovorih, kar sami želimo. Zelo smo veseli, da slišimo, da je vaša oče ali moj ljubi brat tako lepo se pozdravil. Vsaj da bi ga mogli še enkrat videti, to bi se razveselili. Želim mu to ljubo zdravje še naprej in vam drugim vsem, da bi bili vedno zdravi in veseli.

"Obenem se Vam tisočkrat zahvalim za pakete. Mi smo prejeli tri pakete. V enem je bila kava, čaj, riž, sladkor. Iz tistega smo dali polovico očetu Tvojemu. V enem je bila lepa suknja za Mikoto, ki mu je ravno prav. On gre vsako nedeljo k maši in pravi, da naj Vam ljubim Bog povrne v zdravju vsem, ker drugače Vam ne more povrniti, kakor stotero se Vam zahvaliti za paket. V tretjem paketu pa je bila lepa obleka in nekaj srajc in majic; ravno tako obleko je imel Radko in zanj ga bomo imeli, če bo prišel, ker njegovega je Srečko raztrgal.

"Vaš oče so bili že drugi okradeni, ravno tisto noč, kot so dobili pakete. Tisti povrtnik so vzeli, pa so že tatu prišli in oče so dobili že povrtnik nazaj in nekaj kave in sira, sladkorja in vina pa niso dobili. Tat je zaprt in je doma iz Polije. Danes so šli oče v Postojno na odgovor.

"Oh, tako so začeli krast, da še na žegnu ukradejo. Na grob Tvoje mame sem položila svečo na vseh svetih in drugi dan je ni bilo nikjer. Tako vidiš, sta bila okradena oba v kratkem času. Tako se torej tukaj godi. Oče so tudi zaklali prašiča, ker so se bali da bi jim ga tudi ukradli. Zdravi pa so še precej. Tudi mi smo sedaj še precej pri zdravju, samo mene desna roka boli, sem si žilo nategnila, zato slabo pišem. Pa bo že boljše. Vas vse pristrčno pozdravlja družina

"Kapelj".

Cleveland, O. — Tončka Penko je rojena v vasi Nova Sušica pri St. Petru na Krasu, po domače Tončka Goračeva. Že iz otroških let je skladala mične pesmice in tudi za slikarstvo je bila vneta. Velika škoda, da naderjeno dekle ni zmoglo doseči višje izobrazbe, do katere si je tako želela. Razum, ki ga je imela, bi jo s šolanjem pripeljal v vrste naših velikih pesnikov.

Ker pa je bila hči ubožnih staršev, je ostala nepoznana. Ko je sovražni tujec zasedel našo lepo Primorsko, je odšla v Jugoslavijo za kruhom, kakor mnogo drugih, ki smo se razkropili na vse strani sveta, kamor je pač kdo mogel. Vsi, kateri smo prišli v svobodno Ameriko, bodimo hvaležni zvezdnati zastavi, ki nas je sprejela v svojo zaščito, da nismo v taki meri okusili vojne grozote, skozi kakoršnje je gazilo naše nesrečno ljudstvo v domovini.

Miha, ki ga omenja v pismu, je brat, ona pa sestra mojega mčra. Tudi jaz sem rojena v Novi Sušici. Pesmi, katere je zložila, so nekaj lepega in so vredne, da jih tudi drugi prečitajo. Jaz sem dobila že več pism od sorodnikov iz domovine. Nečakinja od mojega mčra se pristrčno zahvaljuje vsem ameriškim Slovincem, ki so poslali pomoč v domovino. Piše, da so bili mnogi deležni teh daril v našem Primorju.

"Hvaležni smo Vam in ponosni smo na Vas ameriški Slovinci, ker nas niste tam v daljni Ameriki pozabili. Veseli smo, da ste mislili na nas, ko smo se mi tukaj nadčloveško borili. Nismo zastoj pustili našega zdravja po gozdovih. Srečni smo, da po tolikih letih suženjstva nam je dodeljena svoboda, zlata naša domovina. Mučeniško smo se

borili zanjo. Prispeli smo iz gozdov. Skozi grom in viharje stopamo v novo zarjo, v novi dan, ki pred nami žari. Privrskali smo v naše porušene vasi. Prišli smo do cilja, v katerem si bomo kovali lepše življenje in boljše bodočnost."

Tako piše nečakinja Slavka Kapelj, 18-letna mladenka. Dajle mi sorodniki pišejo, da so prejeli naše pakete. Vsi, kateri so bili obšiti, so prišli tja nepoškodovani. Iz paketov, kateri niso bili obšivani, je bilo več ali manj ven pobrano. Vsega so zelo veseli in vse jim prav pride. Pomagajmo jim vsak po svoji

Spisala Tončka Penko:

V gozdovih primorskih vrhovi šume

V gozdovih primorskih vrhovi šume, kot, da v verigah, še tujih ječe, saj strti okovi so zmučene zemlje, in vendar nekdo, še pravico nam jemlje.

Pravico, ki je z našo krvjo pridobljena, ne vzame ze vedno nam sila nobena. Volkovi požrešni, še nanjo prežijo, svojega plena se že veselijo.

A vendar narod slovenski ne klone, ker sonce njegovo še ni šlo v zatone. Mi vemo, da kar je s krvjo pridobljeno, ne more biti nikdar izgubljeno.

Vemo, da prišel kmalu bo čas, ko naša Gorica — Trst bo in Kras. Takrat bo za vedno srečen Slovan, prosto bo pot mu nudil Jadran.

Zeleni gozdovi so turobno šumeli, narod Slovanski v zaščito sprejeli; da so se borili s silo neznansko, in rešili ljudstvo Jugoslovansko.

Koroško deželo in naše Primorje, da kmetič si zemljo svobodno orje, da pesem slovenska spet zadoni, čez gozde zelene in kraške vasi.

Naši mejniki

Štiri leta, vojna strašna je divjala, Slovanov je lopata mnogo pokopala, nešteti so grobovi — domovi ruševina, a rešena sedaj je naša domovina.

Rešena s trpljenjem in krvjo Slovanov, ki z voljo svojo so sovražnikom se uprli, z žrtvami, krvjo svobodi pot odprli. Nikdo naj več ne vpraša: Kje so naše meje?

Tam čez Sočo, kjer duh slovenski veje. Za kar umrli junaški so sinovi, mejniki naši, slovanski so grobovi.

Še tujec nam pravico hoče vzeti, oblasno zdaj tepta po zemlji sveti, po zemlji, ki s krvjo je napojena, s trpljenjem vsa je prekaljena.

Iz zemlje te nam kličejo sinovi, mejniki naši so grobovi. Dovolj gorja je in trpljenja bilo, dovolj krvi se je prelilo.

In vendar, kdor uprl bi se še naši sili, to zemljo sveto bodemo branili. Živeti hočemo v svobodi za vselej, grobovi bratski, branik so naših mej.

Zvonček iz line

Zvonček tužno vest naznanja, junakov naših smrt oznanja. Le zvoni zvon iz temnih lin, na brate zbujaj nam spomin.

Na brate, ki leta dolga so trpeli, na bojnem polju izkrvaveli, takrat jim zvonček nisi pel, oglasiti se nisi smel.

Le zvoni zvonček še naprej, saj rešeni smo za vselej, tiranstva in tujih okov, nam priča bratskih so grobov.

Mati

Tam v zelenem gaju, ptičica žgoli, pesem partizanov, žalostno domi.

Tovarša pokopali, črno so zemljo, materi poslali, pisemce drobno.

Ponosna se je mati, vračala domov, saj rešen zdaj njen narod, tujih je okov.

(Nadaljevanje na 4. strani)

SKUPAJ V IZDAJSTVU — SKUPAJ PRED LJUDSKO SODBO

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca," Ljubljana, Jugoslavija

VIRHOVNI VODJA ŠPIJONOV IN OVADUHOV

Najbolj ogaben tip brezvestnega izdajalca in ovaduha je obtoženi Milan Finec, bivši tajnik Kmečke zveze. On izhaja iz vrst tistih, torej tiste stare policijske skupine, ki je prva posegla v okoliščini okupatorja ter napadla neizprosno boj Osvobodilne fronte slovenskega naroda. V tej borbi je bil Finec eden najaktivnejših.

Takoj v začetku je pristopil organizaciji Slovenske legije, katerega jedra pozneje bele in domobranstva. Ze ta organizacija je bil imenovan za vodjo v bežigradskem okrožju. Pozneje je zaradi svoje vneane napredoval ter postal organizacijski vodja in član mestnega poveljstva v Ljubljani.

Osvobodilna ovađuška pisarna

Slovenska legija, ki je uživala podpora škofa Rožmana in njemu enake duhovščine, je takoj v začetku postala le najagabnejša ovađuška pisarna. V začetku leta 1944, so tudi sedaj ta pisarna začeli sovražne okupatorje v okrilju Slovenske legije na Miklošičevi cesti, ki posebno ovađuško centralno vodijo vrhovni vodja je bil obtoženi Milan Finec.

Za svoje "zasluge" na tem območju je bil kasneje imenovan za vodjo osebne pisarne, ki ni bil nič drugega kakor "informativnega" vodja. Po lastni izjavi Finca je ta uradna pisarna imela v svojem vodstvu vršilce, ki so bili po njihovem prepričanju. V ta namen je bil osnovan poseben obtožni odsek TOS (tajna obtožna služba), katerega za- vodja je, kakor Finec sam na- črtuje, da je bilo nešteto zaved- encev odpeljanih v Nem- sko, kjer so bili pobiti po "črne roke."

Da to mu še ni bilo dovolj, je organiziral ob sodelo- vanju ostalih izdajalskih legij ovađuško službo, ki je sprejemala špijažne vse iz- stave reakcije. Ta ovađuška pisarna je bila pod vodstvom Finca, ki ji je načeloval Finec, ki je pošiljal posameznim obtožnim in četniškim for- mam na deželi sezname lju- di, ki jih nato aretirali, mučili in ubijali. Da bi dobil še tesnejše sodelovanje, je poslal Fi- nca klerikalne Sloven- ske, preko njih tudi še s pomoč- jo klerikalnih gestapovskih rab- otov in ubijati pristaje

Njihove prave namene naj- bolj prepričljivo dokazuje tajna okrožnica, ki je bila izdana na- čelno Slovenske legije, v kateri jih pozivajo, da morajo skrbno paziti na aktiviste Osvobodilne fronte in imeti vsakega v stalni evidenci ter poročati ovađuški pisarni o vsem, kaj delajo.

Okrožnica izrečno poudarja, da je Slovenska legija vojaška organizacija, priključena izdaj- jalski Mihajlovičevi vojski, ka- tere namen je boriti se predvsem proti partizanom. Okrožnica iz- rečno poudarja, da člani Slo- venske legije ne smejo nikjer nastopati proti okupatorju.

Ob koncu okrožnica strogo zabija, da jo mora vsakdo ta- koj po prečitaniu uničiti. Ta na- vodila so analogno veljala za vse izdajalske legije in za vsa tako zvana Mihajlovičeva "voj- sko" združene reakcije v Slove- niji.

Posledice teh navodil so se kaj kmalu pokazale. S tem je tu- di pojasnjeno, od kod je mogel dobiti okupator tako podrobne podatke o pristajih Osvobodil- ne fronte. Vse tri legije so ne- posredno krive vsega gorja, ki so ga pretrpeli slovenski ljudje po raznih fašističnih taboriščih, krivi nešteti smrtni žrtvi, ne- številnih umorov "črne roke" in vrhovni vodja vsega tega ova- duštva je bil obtoženi Finec.

Vloga "Kmečke pisarne"

Da bi mogli čimbolj razviti svoje delovanje, so ustanovili še poseben propagandni odsek in razne druge organizacije, ki so vse služile istemu cilju: borbi proti osvobodilnemu gibanju slovenskega naroda. Temu na- menu je služila tudi "Kmečka pisarna" pod vodstvom ribni- škega dekana Karla Škulja. Na- zunaj je bila naloga te pisarne skrb za belogardistične begun- ce z Dolenjske, v resnici pa je bila samo podružnica Finčeve ovađuške centrale.

Z organiziranjem protikomu- nistične akcije po šolah je sku- šal Finec tudi šolsko mladino vpreči in pritegniti v svojo ova- duško organizacijo. Po deželi je vodil špijažo proti pristajem Osvobodilne fronte predvsem duhovščina, pri čemer sta bila posebno agilna duhovnika Tone in Jakob Mavc, najbolj aktivni pa so bili Erlichovi "Stražarji" pod vodstvom Cirila Zebota.

Tajne zaloge orožja po župniščih in samostanih za Mihajlovičev vojsko

Nič čudnega seveda ni, da je bil Finec tudi med glavnimi or- ganizatorji tako zване "redne jugoslovanske vojske" izdajalca Mihajloviča. Konec leta 1944 je bil v Ljubljani osnovan vrhovni štab te vojske, ki je po prizna- nju Finca samega dobivala oro- žje in vso opremo ter ostalo oskr- bo od okupatorja. Ker so raču- nali s tem, da bo prišlo tudi v Ljubljani do uličnih borb z na- rodno osvobodilno vojsko, so že leta 1944 po vseh okrajih me- sta pripravili tajna skladišča orožja in municije.

Za bežigradski okraj je bilo skladišče v prostorih župnišča, za center pa pri frančiškanih. Tajne sestanke, na katerih so kovali načrte za borbo proti na- rodno osvobodilni vojski, so imeli pri patru Klavdiju za Be- žigradom, v Rokodelskem domu, v Salezijanskem domu v Me- stah, v Rakovniškem samostanu in v frančiškanskem samostanu v sobi patra Celestina.

Njihove prave namene naj- bolj prepričljivo dokazuje tajna okrožnica, ki je bila izdana na- čelno Slovenske legije, v kateri jih pozivajo, da morajo skrbno paziti na aktiviste Osvobodilne fronte in imeti vsakega v stalni evidenci ter poročati ovađuški pisarni o vsem, kaj delajo.

Okrožnica izrečno poudarja, da je Slovenska legija vojaška organizacija, priključena izdaj- jalski Mihajlovičevi vojski, ka- tere namen je boriti se predvsem proti partizanom. Okrožnica iz- rečno poudarja, da člani Slo- venske legije ne smejo nikjer nastopati proti okupatorju.

NO CONTRACT, NO WORK... John L. Lewis, president of the United Mine Workers, as he delivered his famous admonition to coal mine operators: "No contract, no work." The old agree- ment expired April 1.

organizacija, priključena izdaj- jalski Mihajlovičevi vojski, ka- tere namen je boriti se predvsem proti partizanom. Okrožnica iz- rečno poudarja, da člani Slo- venske legije ne smejo nikjer nastopati proti okupatorju.

Ob koncu okrožnica strogo zabija, da jo mora vsakdo ta- koj po prečitaniu uničiti. Ta na- vodila so analogno veljala za vse izdajalske legije in za vsa tako zvana Mihajlovičeva "voj- sko" združene reakcije v Slove- niji.

Posledice teh navodil so se kaj kmalu pokazale. S tem je tu- di pojasnjeno, od kod je mogel dobiti okupator tako podrobne podatke o pristajih Osvobodil- ne fronte. Vse tri legije so ne- posredno krive vsega gorja, ki so ga pretrpeli slovenski ljudje po raznih fašističnih taboriščih, krivi nešteti smrtni žrtvi, ne- številnih umorov "črne roke" in vrhovni vodja vsega tega ova- duštva je bil obtoženi Finec.

Z njim vred pa so za to odgo- vorni tudi vsi ostali obtoženci z dr. Alujevičem, dr. Vrčonom in vsemi drugimi, ki so to vodili, dajali pobudo, vodili propagan- do in kakor tovarnar Lajovic, tudi z denarjem podpirali.

Ne toži jih samo javni tožilec, tožijo jih vse neštete žrtve Ra- ba, Gonarsa, Dachau, Belsena in nešteti drugih fašističnih mo- rišč, tožijo jih žrtve na Turjaku in pri Sv. Urhu, tožijo jih nešte- te vdove in sirote, toži jih vse slovensko ljudstvo, ki zahteva pravično kazen.

"Bratovščina rožnega venca"

Zvest pomočnik ovađuha Fi- nca je bil tudi naslednji obtože- nec dr. Karel Vojska, magistrat- ni uradnik v Ljubljani. To je tip zagrizenega, svetohlinsko podle-

ga nasprotnika Osvobodilne borbe. Področje njegovega ova- duškega udejstvovanja je bila zlasti Štepanja vas. Poleg tega se je udeleževal tudi v zločin- ski tako zvani protikomunistič- ni propagandi, ki ni imela nobe- nega drugega cilja, kakor zava- jati ljudstvo in ga držati pod vplivom združene slovenske re- akcije.

Tudi on izhaja iz vrst tiste ta- ko zvane katoliške mladine, ki ni nikdar čutila z ljudstvom, marveč v prvi vrsti služila ci- ljem najbolj črne reakcije, kar jo pozna zgodovina.

Celo v preiskovalnem zaporu dr. Vojska ni mogel opustiti svojega rovarjenja ter je orga- niziral v sodnih zaporih krožek 20 pripornikov, katere je huj- skal k nadaljnjemu odporu proti ljudski oblasti. Tem je dokazo- val, da bo "Titovina" propad- la in bo zopet prišla na krmilo klerikalna reakcija. Zato naj vsi takoj, ko pridejo zopet na svo- bodo, pridobivajo pristaje in or- ganizirajo nove legije. Na Go- posvetskem polju že čaka 'ju- goslovanska vojska', ki bo vdrla v Slovenijo in jih vse osvobo- dila. Tam stražijo angleški to- povi in tanki, da jih partizani ne morejo napasti."

Pri tej bedasti propagandi mu je pomagal tudi priprti inženir Rueh, ki je pripornikom doka- zoval, češ, da Rupnik in Rož- man že delata in da stoji na Ko- roškem že pripravljena prava "osvobodilna vojska."

Obtoženi dr. Vojska je pripor- nikom dokazoval, da bo takrat prišlo do temeljitega in krvave- ga obračuna, ker se je treba za vse maščevati in da tudi vera te- ga ne prepoveduje. Tudi to naj- novejši zarotništvo je označil Vojska pri zaslišanju za versko organizacijo, češ, da je bila to le "bratovščina rožnega venca." Priznal pa je, da je bil ovaduh in zato se lahko upravičeno reče, da je enak, a še bolj zahrbtni morilec kakor je Rorman, ki je otrokom z žepnim nožem rezal glave.

Od katoliškega inteligenta do morilca "črne roke"

Enako žalosten primer razvo- ja inteligenta iz klerikalnega ta- bora nudi tudi naslednji obtože- nec dr. Branko Jan, ki se je pod vplivom klerikalnega okolja razvil v navadnega zločinca, mo- rilca v vrstah "črne roke." Ta- koj v začetku leta 1941 je Jan, pod vplivom reakcionarne- ga okolja, zlasti pod vplivom Finca, Miloša Stareta in drugih vstopil v slovensko legijo. Ak- tivno se je začel udeleževati avgusta 1942, ko mu je dal Fi- nec 30 do 40 izvodov "Svobodne Slovenije," z nalogo, da jih raz- peča med člane Slovenske legije.

Jeseni leta 1942 je bil dr. Jan na predlog Slovenske legije za okrajnega vodjo Slovenske legi- je za okraj center v Ljubljani. Stopil je v stike z znanim pro- fesorjem Lipovcem, ki je bil eden glavnih organizatorjev ovađuške službe v okviru Slo- venske legije. Julija 1943 se je umaknil iz Ljubljane na Orle ter prevzel poveljstvo četniškega odreda, ki je bil sestavljen iz članov Slovenske legije. V tej četi so bili poleg obtoženega dr. Jana še znani morilci Malovrh, Cerkevnik in Berlot.

Po razsulu Italije je zbežal v Ljubljano, kjer je že oktobra 1943 vstopil v domobranstvo. Kmalu je prevzel poveljstvo I. čete na aerodromu, v kateri so služili prosluli morilci Višner, Milan, Holozan Milan, Franc Dolčič, Slapšak in drugi. Po ob- toženčevem pripovedovanju so bili to sami morilci "črne roke" ter so pobijali ljudi brez vsake- ga zasliševanja.

Na pijavi gorici so v marcu

NAZNANJAMO

da imamo sedaj velike zaboje za čevlje in obleko, ki jo name- ravate poslati v staro domovi- no. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v stari domovini, obiščite

Mihaljevič Bros.
6424 St. Clair Ave.
HE 6152

1944 pobili tri ženske ter jih za- kopali v gozdu pod Turjakom. Poleg tega so pošiljali tej četi v likvidacijo tudi ljudi iz Velikih Lašč. Julija 1944 so črnorokci iz Janove čete pobili posestnika Borštarnja iz Dednega dola. V drugi polovici julija se je obto- ženčeva četa pomnožila še za enega morilca in sicer Grčarja, ki se je takoj po prihodu v četo javno pobahal, da je v enem ve- čeru pobil 69 ljudi.

(Dalje prihodnjič)

PRIPOROČILO HIŠNIM GOSPODARJEM

Sedaj je čas, da si vaše sta- novanje prebarvate. Naše delo je točno in jamčeno, ter po zmernih cenah.

Barvamo hiše znotraj in zuna- naj.

V. Kovačič

1253 Norwood Rd.
EN 2549

Proda se

opremo za restavracijo in deli- katesno trgovino. Cena zmerna. Vpraša se na 5421 Stannard Ave., blizu E. 55 St. in St. Clair Ave. M. Beljan.

ALI VI TRPITE NA

ULJESIH

POTEM RABITE

presenetljivo iznajdbo dr. CO TUI, ki- tajskega znanstvenika, ki je omogočil za vse, ki trpe na žlezočnih uljelih in na prehudi kislini, olajšavo z Amino Acids.

BIO-AMINOL

Vsebuje tiste sestavine kot so bila tako uspešno rabljena po DR. TUI v zdravljenju žlezočnih uljelih in prehude kisline.

BIO-AMINOL se priporoča za vklju- čenje v preko morske pakete. UNHRA na Holandskem rabi Amino Acids v hranjenju sesradanih odraslih in otrok —LIFE MAGAZINE.

Vprašajte po BIO-AMINOL po lekar- nah vsehposod.

SKEBE PLUMBING & HEATING CO.

Novi prostori: 653 E. 152 St., vogal Saranac Rd.

Kompletna zaloga plumberskih in grelnih potrebščin. Cevi za vodo nadomestimo z novimi bakrenimi cevmi; odvodne kanale čistimo z elektriko. Vse delo je izvršeno po licenciranih mehanikih. POKLIČITE GL 2363; NA DOMU: KE 4614

24-URNA POSLUGA NA RADIO APARATIH VSEH IZDELKOV. VSE DELO JAMČENO

MALZ ELECTRIC

6902 ST. CLAIR AVE.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdclott 0583

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD: 452 East 152nd Street Tel.: KEnmore 3118

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, ozi- roma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slo- venski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

VSAK DAN PRIOBČA TUDI ZANIMIVA PISMA.

ki jih prejema rojaki od svojcev iz stare- ga kraja. Naročite Enakopravnost še danes.

Naslov lista je:

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

87 let preizkušenj,
da se vam pomaga kuhati!

Inženirji plinskih predmetov, vodeni po izkušnji onih, ki se bavijo s kuho v deželi, so posvetili nad 87 let znanstve- ni odstranitvi sitnosti vsakdanje kuhe. Rezultat, ki ga vam danes nudijo, je dokazana udobnost kuhe na resnično mo- derno avtomatični plinski peči.

Po prstih kontrolirana, plamenska gorkota— prav od počasne kuhe do vretja.

Brezdimno praženje—mogoče samo s plamenom, ki sežge dim.

Avtomatično vžiganje—TAKOJSNJA toplota ob gibu vaše roke.

Kontrola po uri—skuha celi obed, ko ste iz doma.

Celo-življenjski "burnerji"—jih ni treba nikdar nadomestiti.

Hladnejša kuhinja—zahvala popolni izolaciji pečice. Vzorec brez cevi za dim—vi lahko postavite vašo novo plinsko peč kamorkoli v vaši kuhinji.

Oglejte si izredno krasne nove modele, ki so sedaj na ogled pri vašemu prodajalcu. Te vam jamčijo hitre, "brez ugiba- nja" rezultate, ki jih želite... vam prinesejo novo udob- nost, in obenem novo krasoto vaši kuhinji.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo podružnice 39.
SANSa za mesec marc

V sklad za SANS so darovali sdeleči:

Po \$5: John Pollock, Anna Pollock, Charles Vertovšnik.

Po \$3: Jernej Slabe, Anton Mostar, Anton Miklič, John Pappež, Joseph Sadar, Joseph Birk, John Zaverl.

V sklad za otroško bolnišnico v Sloveniji so prispevali:

Društvo Naprej št. 5, SNPJ \$250, društvo Carniola Tent št. 1288 The Maccabees \$200.

Po \$100: B. J. Radio Service 1363 E. 45 St., društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, Mary Kershnik Rock Springs, Wy. \$50.

Po \$25: Mrs. Josephine Birtich, Slov. nar. dom na St. Clair Ave.

Po \$10: Joseph Kalan, Mr. in Mrs. Henry Laurich, Stanley Dolence, John Lazar, Ludvik Vičič \$8.

Po \$5: Mr. in Mrs. Math Debevec, John Cech, Joseph Jauch, Mrs. Frank Klemenčič 1051 Addison Rd., Frank Gustinčič.

Po \$2: Anton Zupan, John Turk, Al. Weeder, Anton Nadrach, Geneva, Ohio, Tončka Simčič nabrala \$15, darovala sta Frank Trebec \$10 in Harold Schram \$5. — Leo Poljšak je nabral \$16, darovali so po \$5: John Zupan, Frank Mramor, John Plut Jr., \$1, Mrs. Andy Korenčan.

Julia Pirc v uradu Enakopravnosti \$175; darovali so po \$25: društvo Brooklyn Sloveni št. 48 SDZ, Frank Zeleznik in društvo Brooklyn št. 135 SNPJ, Max Ozebek \$20.

Po \$10: Mr. in Mrs. Joseph Centa, Anton Zorko. Po \$5: Anton Pusnar, Jakob Legan, Anton Nadrach, Geneva, Ohio, Joseph in Josephine Janežič, Joseph Maren, Caroline Kuchar, Frank Hunter, Jack Jesenko, Joe Strel, Ralph Smrdel, Jack Mauser, Millie Troha \$3 in Anna Podboršek \$2.

Krist Stokel je nabral vsoto \$658, darovali so sledeči: Peter Lustrik \$500, Joseph Drobnič \$50. Po \$25: Jennie Levstik

in S. E. Slabe, Po \$10: Frank Centa, Jerry Sirhanek, Frank Mihčič. Po \$5: Zvonko Mohorčič, Frank Beniger, John Bostjančič, Andy Poklar, Louis Pečenko, Martin Kerdel \$3. Dramsko društvo "Ivan Cankar" je priredilo igro "Micki je treba moza" v prid sklada za otroško bolnišnico. Čisti prebitok je \$480.25 in darovi za pokrajinsko sliko, katero je v ta namen poklonil Mr. Braithwaite, so znašali \$110.10, torej skupaj \$590.35.

V imenu podružnice št. 39 SANS in nedolžnih otrok v stari domovini naj bo izrečena iskrena zahvala društvu "Ivan Cankar", Mr. Braithwaiteu, vodji igre Rudolph Widmarju, in igralcem, kateri nikdar ne odrečejo sodelovanja, naj si bode za katerokoli pomoč, zahvala vsem posetnikom igre, ker ste pripomogli, da je sklad za bolnišnico za \$590.35 močnejši.

Srečni dobitelj slike pa je Joseph Jauch, kateri je daroval v ta namen \$5.

V tem letu smo poslali na urad SANS v januarju \$2,500, v februarju \$1,205.18, v marcu \$3,300 in ta mesec \$2,000, skupaj \$9,005.18; od te vsote \$800 za SANS in \$8,205.18 za takojšnjo pomoč in otroško bolnišnico.

Za odbor podružnice št. 39 SANS

John Pollock, blagajnik.

Vabilo na opereto "Valček ljubezni"

Cleveland, O. — V nedeljo 14. aprila ob 3:30 popoldne pada zbor Jadran na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., krasno opereto "Valček ljubezni". Zato sem se namenila povabiti cenjeno občinstvo v imenu pevcev Jadrana, da za gotovo pridete, da slišite to krasno melodijo in petje.

Jadran ima danes lepo številno pevcev in pevk. Vsi se zelo trudijo že več mesecev časa za vajami, da bodo v nedeljo res nekaj lepega pokazali. Za slovensko kulturo se vsi radi trudimo, ker je v ponos vsem, ne samo onim, ki jo vršijo. Želim, da bi ta naša pesem še dolgo živela med nami v Ameriki.

Zato je, dragi rojaki, tudi vaša dolžnost, da se udeležite te

priredbe, da pokažete s svojo navzočnostjo Jadrančanom, da cenite njih prizadevanje in slovensko pesem. Z navzočnostjo na prireditvi boste pokazali svoje slovensko kulturno srce in spoštovanje do slovenske pesmi.

Po končani prireditvi vas bo čakala dobra večerja v spodnji dvorani, po zelo zmerni ceni. Potem se bo vršil ples v obeh dvoranah. Igrale bodo Vadalova in Ludvikova godba. Torej še enkrat vas vse prijazno povabimo Slovence in Jugoslovane, da napolnite dvorano S. D. Doma do zadnjega kotička. Pričetek bo točno oz 3:30 popoldne.

Frances Wolf, članica.

Mestne novice

Torpedo na razstavi

Ta teden je v mestnem avditoriju velika razstava orodja in strojev. Med drugimi predmeti je na ogled tudi torpedo, Mk-14, ki je dolg 20 čevljev. Taki torpedi so pogrezni nad 1,400 sovražnih ladij v zadnji vojni. Včeraj je 5,000 ljudi obiskalo to razstavo, ki se imenuje "Razstava nove dobe".

Družina vržena na cesto

Sedem-članska družina Joseph Wolfa, ki je doslej stanovala na 10511 Sandusky Ave., bo v ponedeljek postavljena po okraj.

ROKOBORBA V CENTRAL ARMORY

V četrtek 11. aprila ob 8:30 zvečer se v Central Armory vrši rokoborba med angleškim šampionom Billy Watsonom in Pat Fraley, bivšim pastirjem iz zapada.

Isti večer se spoprimeta tudi Key Bell in Billy Hansen iz Salt Lake City, Utah.

Tretji par pa je Lee Henning iz Davenport, Iowa in Gene Valois iz Kanade.

Freddie Bozik

Četrti par pa bo Freddie Bozik in novinec Joe Benidette iz Milana, Italije.

Vstopnice v predprodaji se dobijo pri Bond's na 419 Euclid Ave., na večer prireditve pa od 6. ure naprej pri vходу v Central Armory.

nemu šerifu na cesto, ako do tedaj ne dobi novega stanovanja. Na tem naslovu je stanovala 14 let. Sedaj gospodar hiše potrebuje to stanovanje za sebe, ker ima pri sebi sedaj tudi omoženo sestro in njenega moža. Wolf že celih šest mesecev išče stanovanje, toda brez uspeha, ker nikjer ne more dati stanovanja v najem družini z otroci.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Waukegan, Ill. — V nedeljo, 31. marca je naglo umrl John Petrovič, doma iz vasi Pokojščina pri Borovnici na Notranjskem. Tuka j zapuša sorodnike.

Garaža v najem

V najem se odda garaža. Poizvse na 1162 E. 61 St.

Želim se seznaniti

s poštenim dekletom ali vdovo brez otrok, v svrhu ženitve. Imam stalno delo in sem 42 let star ter mirnega značaja. Vsa pisma se naj pošlje na Mr. Matt Ruzich, 993 E. 67 St., Cleveland 3, Ohio.

Spalno sobo

znažno, se odda v najem poštenemu moškemu. Pokličite PO 3549.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrsti radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

George Tomasir

Cement Contractor
Izdelujem hodnike, dovoze (driveways), zidam kleti in položim tla v garaži
1423 E. 39 St. — EN 5677
Imamo 39 let izkušnje v temu delu

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Inženir Petrovič, jugoslovanski minister za vnanjo trgovino, izroča Louis Adamiču odlikovanje, katero je jugoslovanska vlada podelila Amerškemu odboru na jugoslovansko pomoč ob priliki velike proslave jugoslovanske neodvisnosti v Metropolitan operi, New Yorku, 26. marca.

NAZNANILO IN ZAHVALA

1895

1946

Globoko potrni naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede ter nas je za vedno zapustila naša ljubljena in skrbna mati in sestra

MARY BURJA

Zatisnila je svoje oči po mučni bolezni dne 21. marca. Pogreb se je vršil dne 25. marca iz Joseph Zele in Sinovi pogrebne zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave., ter po opravljeni sv. maši—zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena na Igu pri Ljubljani ter je prišla v to deželo 1913 leta.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti naše ljube mame in sestre. Ta dokaz vaše ljubezni nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Zahvalo naj sprejmejo sledeči:

Mr. Joseph Stražisar in družina, Mrs. Mary Kočvar, Mrs. Remic in hčerke, Mrs. Kaszyski, Mr. in Mrs. Frank Azman in družina, Mr. Martin Bolha in družina, New York Engine House Boilermakers, Employees of Plating Dept. of Cleveland Graphite Bronze Co., sosede iz okolice in društvo Mir. št. 142 SNPJ.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice in sicer sledečim:

Mr. in Mrs. Joseph Stupica, Mr. Louis Novak, Mr. in Mrs. M. Pinculič, Mrs. Vrhovnik, Mr. in Mrs. J. Prelogar, Mrs. Oblak, Mr. in Mrs. Herman F. Stupica, Mrs. Louise Richard, Mrs. Mary Okicki, Mrs. Elizabeth Pozarelli, neimenovan, Mr. in Mrs. Frank in Mary Seruchar, Mr. in Mrs. Ponikvar, Mr. in Mrs. Laurence Petkovšek Jr., Mrs. Menart, Dorothy Menart, Peggie Dobnikar, Mr. in Mrs. K. Roberts, Mr. Philipp Nainiger, Mrs. Mary Nainiger, Miss Christine Nainiger, Mrs. Panchur, Mrs. Klemenčič, Mr. in Mrs. John Rupret, Mrs. Olga Saurič, Mr. in Mrs. Kuhar, Mr. in Mrs. Louis Simenc Sr., Mrs. Mary Onick Jr., Mrs. Kaszyski, Mrs. Mary Derganc, Miss Anna Banich, Mr. Toporis, Mr. in Mrs. Telich, Pauline Pinculich.

Globoko zahvalo naj sprejmejo oni prijatelji, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu in sicer sledeči:

Mr. Anton Kramer, Mr. Frank Azman, Mr. Walter Leight, Mr. Philip Nainiger, Mr. W. J. Hoegler in Mr. A. J. Hoegler.

Hvala vsem onim, ki so prišli pokropit pokojno, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so jo sprejmili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče. Hvala tudi pogrebem-članom društva Mir št. 142 SNPJ, ki so nosili krsto.

Dalje naj bo izrečeno priznanje Joseph Zele in Sinovi pogreb-nemu zavodu za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugu. Hvala čst. g. Joseph Celesniku za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval, prosimo oprostjenja in naj sprejme isto našo najlepšo zahvalo.

Samo eno leto in en mesec je minilo kar smo izgubili dragega očeta, a sedaj po tako kratkemu času pa si mu tudi Ti sledila, naša ljubljena mama. Sedaj počivata oba tam, kjer vlada večni mir. Mi se vaju bomo vedno spominjali z hvaležnostjo in ljubeznijo do konca naših dni!

Žalujejo ostali:

FRANK in JOSEPH, sinova; ANNA DERGANČ, sestra
MARY DERGANČ, nečakinja; v stari domovini pa zapuša brata
Cleveland-Collinwood, Ohio, dne 10. aprila, 1946.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

(Nadaljevanje z 2. strani)

Lepa naša Primorska

Lepa naša si Primorska, zdiš se mi kot vila gorska, Trst, Gorica in pa Kras, tudi vsaka gorska vas.

Dolgo si že Ti trpela, ko oblast te tuja vzela, te dolgo let trpinčila, da bi slovenstvo uničila.

Prišla je vojska Titova, suženjstva te rešila, zemlja Tvoja kri je pila z žrtvami osvobodila.

Prišel je usodni čas, spet so vzeli nam naš Kras, toda zdaj se ne solzimo, pravico svojo si želimo.

Na zemlji kameniti kraški, boril se narod je junaški, zato zahtevamo nazaj, Trst, Gorico, kraški raj!

Materam prvih žrtev za svobodo leta 1929

Posvečeno materam Bazoviških žrtev

Matere junaške, srce so vam strli, tujci, ki z juga k nam so prišli, sinove so vaše v ječo zaprli, solze močile so vaše oči.

Ste tiho ječale, prosile Boga, da sinove iz ječe vam reši, kdo vendar zaceti vam rane srca, kdo vašo boleost vam uteši?

V ječi tam v Trstu vaš sinko je čakal, da rabelj krvavi ga ustrel, za njimi res narod slovenski že plakal, ko smrt zaprla jim za vedno je oči.

Matere junaške, vaši sinovi, prvi za narod življenje so dali, Bidovec, Miloš, Marušič, Valenčič, prvi za narod žrtve postali.

Tam v Bazovici na Krasu matere, vaših sinov so grobovi, s slavo ovenčani bodo ostali, na veke junaški sinovi!